

Hanna Holopainen vihr

Kirjallinen kysymys nuorten päihteiden käytön helpottumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan Suomessa on kasvava määrä nuoria, jotka käyttävät päihteitä. Asiantuntijoiden mukaan päihteet vahingoittavat nuorten kehoja sekä todennäköis-tävät aikaista kuolemaa ja erilaisia mielisairauksia tai mielenterveyshäiriöitä, kuten masennusta.

Nykypäivänä on entistä helpompaa saada laittomia aineita, kuten kannabista, esimerkiksi netin kautta. Sähkötupakkaa, eli vapea, ostetaan melkein yksinomaan sovelluksista, kuten SnapChat tai Telegram. Nämä kyseiset sovellukset sopivat tähän käyttöön, koska molemmat ovat yksityisiä eikä kukaan muu pysty näkemään henkilökohtaisia viestejä, eivät edes sovelluksen moderaattorit.

Telegram on hyvin salainen, sillä emme tiedä juuri lainkaan, miten se toimii kulissien takana. Monet ihmiset ympäri maailmaa käyttävät Telegrammia töissä, koulussa ja muissa arkisissa yh-teyksissä. Samalla se on hyvin merkittävä laittomien asioiden markkinapaikka, mistä syystä Te-telegram on hyvin pahamaineinen.

SnapChat on kevyttä viestittelyä ja tapaamista varten kehitetty sovellus, etenkin nuorille. Nyky-aikaan kuitenkin SnapChattia käytetään myös erityisesti alkoholin ja vapen kauppaamiseen. SnapChatissa viestit katoavat 24 tunnin jälkeen, joten se on täydellinen paikka myydä ja ostaa laittomia asioita.

Nuorten huumeiden käyttö ei ole mikään harvinainen ilmiö. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen "ESPAD"-tutkimuksen mukaan 9 % alaikäisistä pojista ja 6 % tytöistä joi alkoholia suunnilleen viikoittain vähintään kuusi annosta kerralla, yhdeksäsluokkalaisista pojista noin 6 % ja tytöistä 4 % tupakoi päivittäin. Tämän mukaan 30-henkisessä luokassa todennäköisesti ainakin neljä käyt-tää alkoholia aktiivisesti viikoittain ja ainakin kaksi tupakoi päivittäin.

Yli 15-vuotiaille sanktio laittomien päihteiden käytöstä ei ole muuta kuin sakko tai enintään 6 kk vankeutta. Päihdekäytössä, varsinkaan nuorena, ei ole mitään positiivista käyttäjälle eikä hänen ympäristölleen. Alle 15-vuotiaille ei ole oikeaa laillista rangaistusta, koska he eivät ole rikosvas-tuussa. Ainoa asia, mitä alle 15-vuotiaille voidaan tehdä, on rikosselvitys ja/tai lastensuojeluil-moitus.

Tilastojen valossa huumausaineiden käyttö on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä, myös lasten ja nuorten keskuudessa. Poliisihallituksen mukaan viime vuonna kasvoi erityisesti nuorten tyttöjen huumeiden käyttö. Päihteet yleistyvät myös yläkouluikäisillä yhä nuorempina.

Kirjallinen kysymys KK 315/2025 vp

Tilanne on äärimmäisen kriittinen ja kiireellinen. Nuorten huumeiden käyttöön ja erityisesti huumeiden saatavuuteen on puututtava.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo konkreettisesti tehdä vähentääkseen nuorten päihteiden käyttöä ja huumeiden saatavuutta nykyistä tehokkaammin?

Helsingissä 2.10.2025

Hanna Holopainen vihr